

CRI (2007)39

**POLİSLİKTE İRKÇILIK VE İRK AYRIMCILIĞINA KARŞI MÜCADELEYLE
İLGİLİ ECRI GENEL POLİTİKA TAVSİYESİ NO: 11**

29 HAZİRAN 2007 TARİHİNDE BENİMSENMİŞTİR
Strasbourg, 4 Ekim 2007

İrkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu (ECRI) tarafından yayınlanmıştır
Avrupa Konseyi - 2007
Basıldığı yer: Strasbourg

İrkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu (ECRI):

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 14. maddesini, bu Sözleşme'ye ek 12 sayılı Protokolü ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadını;

İrk Ayrımcılığının Her Biçiminin Ortadan Kaldırılması Uluslararası Sözleşmesi'ni dikkate alarak;

ECRI'nin ırkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı mücadelede ulusal yasal düzenlemelerle ilgili 7 sayılı Genel Politika Tavsiyesini;

ECRI'nin terörizme karşı mücadele ederken ırkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı verilecek mücadele ile ilgili 8 sayılı Genel Politika Tavsiyesini;

Bakanlar Komitesi'nin üye Devletlere Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından 19 Eylül 2001 tarihinde benimsenen Avrupa Polis Etiği Kuralları ile ilgili (2001) 10 sayılı Tavsiyesini;

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin İnsan Hakları ve Terörizme Karşı Mücadele Kılavuzlarını;

İşkencenin, İnsanlık Dışı veya Alçaltıcı Muamele veya Cezaların Önlenmesi Avrupa Komitesi tarafından benimsenen standartları;

İrk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komitesi tarafından 17 Ağustos 2005 tarihinde benimsenen, Ceza Adaleti Sisteminin İdaresinde ve İşleminde İrk Ayrımcılığının Önlenmesi ile ilgili XXXI sayılı Genel Tavsiyeyi;

Çok Etnisiteli Toplumlarda Polislikle ilgili olarak AGİT Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiserliği tarafından Şubat 2006'da dile getirilen Tavsiyeleri hatırlatarak;

ECRI'nin ülke raporlarında üye devletlere polislik hizmetinde ırkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı etkili önlemler benimsenmesi yolunda yaptığı sürekli tavsiyelerin;

İrkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı mücadelede; insan haklarını, demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü gözetmede polisin oynaması gereken olumlu yolun;

Bu rolün eksiksiz yerine getirilebilmesi için polisin gerekli bütün insani, finansal ve diğer imkânlarla donatılmasına duyulan gereksinimin altını çizerek;

Terörizm dâhil olmak üzere suça karşı mücadelenin polis için zorlu bir görev oluşturduğunun bilincinde olarak;

Görevlerini tam anlamıyla yerine getirebilmeleri için polisin herkesin haklarını ve güvenliğini sağlaması gerektiğinin altını çizerek;

Üye Devletler hükümetlerine aşağıdaki tavsiyelerde bulunur:

I. Irksal profillemeye ilgili olarak

1. Irksal profillemenin yasalarca net biçimde tanımlanması ve yasaklanması;

Bu Tavsiye Kararının amaçları açısından irksal profillemeye şu anlama gelir:

“Denetim ve araştırma çalışmalarında polis tarafından ırk, renk, dil, din, yurttaşlık, ulusal veya etnik köken gibi faktörlerin herhangi bir nesnel temel veya gerekçe olmaksızın kullanılması”;

2. Irksal profillemeye uygulamalarının belirlenebilmesi için araştırmalar yapılması ve polisin çalışmalarının izlenmesi; bu amaçla polisin çalışmalarıyla ilgili olarak ulusal veya etnik köken, dil, din ve yurttaşlık gibi temellerde ayrıştırılmış veriler toplanması;
3. Makul bir şüphe standardının getirilmesi; böylece denetim, gözetim ve araştırma çalışmalarıyla ilgili yetkilerin ancak nesnel ölçütlere dayalı bir şüphe durumunda kullanılabilmesi;
4. Polisin irksal profillemeye ve makul şüphe standardı konusunda eğitilmesi;

II. Polisin her tür ırk ayrımcılığı ve ırkçı güdülerden kaynaklanan yanlış tutumlarıyla ilgili olarak

5. Irk ayrımcılığının dolaylı ve doğrudan biçimlerini yasaklayan yasal düzenlemelerin polisin çalışmalarını da kapsamamasının sağlanması;
6. Irkçılık ve ırk ayrımcılığına maruz kalmama, ırkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı yasal hükümler gibi konular dâhil olmak üzere polisin insan hakları konusunda eğitilmesi;
7. Polisin, ırk ayrımcılığı ve ırkçı güdüler sonucu fiillerin hoşgörüsü ile karşılanamayacağı konusunda bilgilendirilmesini sağlayacak önlemlerin alınması;
8. Polisin ırk ayrımcılığından ve ırkçı güdülerin eseri olan yanlış davranışlarından zarar görenlere destek ve danışmanlık mekanizmalarıyla yardımcı olunması;
9. Polisin ırk ayrımcılığı ve ırkçı güdülerin eseri olan yanlış davranışlarıyla ilgili iddiaların titizlikle araştırılması ve bu tür fiilleri sabit görülenlerin yeterli cezalara çarptırılmalarının sağlanması;
10. Polisten ve savcılıktan bağımsız olmak üzere, polisin ırk ayrımcılığı ve ırkçı güdülerin eseri olan yanlış davranışlarıyla ilgili iddiaları araştırarak bir merci oluşturulması;

III. Irkçı saldırılara karşı mücadelede ve ırkçılık olaylarının gözlenmesinde polisin rolüyle ilgili olarak

11. Sıradan suçlardaki ırkçı güdülerin tam olarak dikkate alınması dâhil polisin ırkçı suçları etraflı biçimde araştırmasının sağlanması;
12. Irkçılık olaylarını kayda geçirip izleyecek, bu tür olayların savcılığa sevk edilip sonuçta ırkçı suçlar olarak vasıflandırılmasını sağlayacak bir sistem oluşturulması ve bu sistemin çalıştırılması;
13. Irkçılık olaylarının mağdurlarının ve tanıklarının bu tür olayları bildirmeye özendirilmesi;
14. Bu amaçlara yönelik olarak, “ırkçı olayın” geniş kapsamlı bir tanımının yapılması;

Bu Tavsiye Kararının amaçları bakımından ırkçı olay, “mağdurun kendisi veya başka herhangi birisi tarafından ırkçı olarak algılanan herhangi bir olay”dır;

IV. Polisle azınlık gruplara mensup kişiler arasındaki ilişkilerle ilgili olarak

15. Görevleri sırasında eşitliği gözetmenin ve ırk ayrımcılığının önlenimin polisin için yasal bir yükümlülük haline getirilmesi;
16. Polisin çeşitlilik içeren bir toplumda görev yapabilecek şekilde eğitilmesi;
17. Yeterince temsil olunmayan azınlık gruplardan polise eleman alınması ve bu kişilere meslekte ilerlemelerinde eşit fırsatlar tanınması;
18. Polis ile azınlık gruplara mensup kişiler arasında diyalog ve işbirliği için çerçeveler oluşturulması;
19. Polisle sorunu olan ve resmi dili konuşamayan kişiler için mümkün olduğunca profesyonel tercümanlık hizmetleri sağlanması;
20. Polisin medya ve genel olarak kamuyla azınlık gruplara mensup kişilere karşı önyargılara ve düşmanlığa meydan vermeyecek biçimde iletişim kurmasının sağlanması.

AÇIKLAYICI MEMORANDUM

Giriş

21. Bu Genel Politika Tavsiyesi (bundan böyle Tavsiye olarak geçecektir) polislikte ırkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı mücadele konusuna odaklanmaktadır. Bununla birlikte Tavsiye, polislikte ırkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı mücadeleyle ilgili tüm yönleri aynı ayrıntı düzeyinde kapsamamaktadır. Polislikte ırkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı mücadele farklı açılardan yaygın biçimde ulusal ve uluslararası ilgi çeken bir konu olmuştur ve uluslararası kuruluşlar da tavsiyelerini bunu dikkate alarak dile getirmişlerdir. Dolayısıyla, mümkün olduğunca kapsayıcı olma çabasıyla ECRI polis hizmetlerinde ırkçılık ve ırkçılığa karşı mücadelenin belirli yönlerine odaklanma kararı almıştır. Öyle ki, bu odaklanmada, Avrupa Konseyi'nin ırkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı mücadelede uzmanlaşmış bağımsız bir insan hakları izleme organı olarak ECRI'nin somut ve ek katkıları olabilsin.
22. Bu tavsiyenin amaçları açısından “polis” terimi, normal olarak suçun önlenmesi ve araştırılması dâhil olmak üzere, toplumda yasa ve düzeni korumak üzere fiilen güç kullananları (veya yasalarca böyle bir yetki tanınmış olanları) anlatmaktadır. Bu tavsiye, polisin nasıl örgütlendiğinden; merkezi mi yerel yönelimli mi olduğundan; sorumlu oldukları mercinin devlet mi, uluslararası, bölgesel veya yerel yetkililer mi yoksa daha geniş anlamda kamuoyu mu olduğundan bağımsız biçimde geçerlilik taşımaktadır. Gizli güvenlik ve istihbarat hizmetleri ile sınır denetim görevlileri de bu kapsama girmektedir. Aynı kapsama girenler arasında yukarıda tanımlandığı şekliyle polis yetkileri kullanan özel şirketler de bulunmaktadır.
23. Polis, ırkçılık ve ırk ayrımcılığından uzak durarak kendi görevinin iki önemli yanını yerine getirmiş olur. Birincisi, bu sayede, terörizm dâhil her türlü suça, hem insan güvenliğini artıracak hem de herkesin hakkına saygılı olacak bir tarzda karşı çıkabilir. İkincisi, bu sayede demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü de kollamış olur. Dolayısıyla, bu Tavsiyenin amacı hiçbir şekilde polisliğin kötü örneklerini öne çıkarmak ve polisi damgalamak değildir. Amaçlanan, bu hizmetlerin gerektiği gibi yerine getirilerek herkesin güvenliğinin ve insan haklarının teminat altına alınmasıdır.
24. Tavsiye, ırkçılığı ve ırk ayrımcılığını terörizm dâhil her tür suça karşı mücadele bağlamında ele almaktadır. ECRI, tek tek ülkeleri kapsayan izleme raporlarında suça karşı mücadele bağlamında polislikteki ırkçılık ve ırk ayrımcılığı ile ilgili sorunları düzenli olarak ele almakta ve bu tür olgulara nasıl karşı çıkılacağı konusunda üye Devletlere tavsiyelerde bulunmaktadır. ECRI yakınlarda hazırladığı izleme raporlarında polislik görevinin yerine getirilmesi sırasında ortaya çıkan, ırksal profillemeye dâhil olmak üzere ırkçılık ve ırk ayrımcılığı örnekleri konusunda kendisine ulaşan bilgilerle ilgili kaygılarını dile getirmiştir. Bu yönde gelen bilgilere göre söz konusu olgular özellikle terörist suçlara karşı mücadele sonucunda yoğunlaşmış ve yeni bir boyut kazanmıştır.
25. ECRI polisin çoğu kez güç koşullarda görev yaptığının ve terörizm dâhil gündelik suçlarla mücadelenin gereğinin zorunlu birtakım güçlükler ortaya çıkardığının bilincindedir. Bununla birlikte ECRI, ırksal profillemeye dâhil ırkçılığın ve ırk ayrımcılığının bütün bu güçlükler karşısında çare olamayacağını da bilincindedir. Çünkü bu tür tutumlar en başta insan haklarının ihlali anlamına gelir. İkincisi, aynı

tutumlar belirli azınlık gruplarına karşı önyargıları ve kalıpları pekiştirip genel nüfus içinde bu gruplara karşı ırkçılığı ve ırk ayrımcılığını meşru hale getirir. Üçüncüsü, ırksal profillemeye insanın güvenliğinin sağlamada etkili ve uygun bir yöntem değildir. ECRI, genel anlamda güvenliği artıracak olanın, toplumun tüm kesimlerinin polise güven duyması olduğu inancındadır. Çoğunluk olsun azınlık olsun toplumun tüm bileşenlerinin işbirliği olmaksızın polisin, güvenlikle ilgili kimi özel durumlar dâhil, etkili biçimde görev yapması mümkün olmayacaktır.

26. Polisten kaynaklanabilecek ırkçı fiillere karşı etkili güvenceler getirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu kurumun görevlerini yerine getirebilmesi için verilmiş yetkilerin dokunulmazlık zırhı altında kötüye kullanılmasına izin verilmesi halinde polise güven duyulması da mümkün olmayacaktır.

I. Irksal profillemeye ilgili olarak

Tavsiye Kararının 1. paragrafı:

Irksal profillemenin yasalarca net biçimde tanımlanması ve yasaklanması;

Bu Tavsiye Kararının amaçları açısından ırksal profillemeye şu anlama gelir:

“Denetim ve araştırma çalışmalarında polis tarafından ırk, renk, dil, din, yurttaşlık, ulusal veya etnik köken gibi faktörlerin herhangi bir nesnel temel veya gerekçe olmaksızın kullanılması”;

27. Tavsiye, ırksal profillemenin bir tanımını vermektedir. Irksal profillemeye ırk ayrımcılığının özel bir biçimini oluşturduğundan, ECRI tarafından benimsenen bu tanım, ırkçılık ve ırk ayrımcılığıyla mücadelede ulusal yasal düzenlemelerle ilgili 7. Genel Politika Tavsiyesinde (bundan böyle GPR 7) ırk ayrımcılığı ile ilgili olarak yapılan tanımdan ve ayrıca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadında yer alan ayrımcılık tanımından esinlenmiştir.
28. Irksal profillemeye, polisin, kendi denetim, gözetim veya araştırma faaliyetlerinde nesnel ve makul bir gerekçe olmaksızın belirli zeminleri kullanmasıdır. Bu zeminlerin kullanılması, eğer meşru bir amaç güdülmüyorsa veya kullanılan araçlarla elde ulaşılmak istenilen amaç arasında bir orantısallık yoksa nesnel ve makul gerekçeye sahip değildir.
29. ECRI, soyut olarak ifade edildiğinde, ortada meşru bir amaç olsa bile (örneğin suçun ve kargaşanın önlenmesi gibi) bu tür zeminlerin denetim, gözetim ve araştırma faaliyetlerinde kullanılmasının haklı gösterilemeyeceğini vurgulamaktadır. Bunun istisnası, polisin ilgili zaman sınırları içinde belirli bir şüpheli tarifi üzerine harekete geçmesi; başka bir deyişle belirli bir suça karışan kişinin özelliklerini belirleyecek somut bir ipucunun izlenmesidir. Polisin ırksal profillemeden uzak durabilmesi için, denetim, gözetim ve araştırma çalışmaları titizlikle kişisel davranışa ve/veya birikmiş istihbarata dayandırılmalıdır.
30. Etnik kökene göre farklı muamele söz konusu olduğunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi şöyle demektedir: “Hangi durumda olursa olsun, çoğulcu ve farklı kültürlerle saygı ilkeleri üzerine inşa edilmiş çağdaş demokratik bir toplumda,

münhasıran veya belirleyici ölçülerde olmak üzere bir kişinin etnik kökenine göre farklılaşan muamele hiçbir biçimde nesnel olarak haklı görülemez.” (AİHM, 13 Aralık 2005, Timishev v. Rusya, § 58). Yurttaşlıktan hareketle farklı muamele söz konusu olduğunda ise Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, farklı muamelenin haklı görülebilmesi için “çok ağırlıklı nedenler” bulunmasını gerekli saymaktadır. (AİHM, 16 Eylül 1996, Gaygusuz v. Avusturya, § 42). Daha genel olarak, GPR 7’de de ortaya konulduğu gibi, ECRI nesnel ve makul gerekçe nosyonunun, sıralanan zeminlerden herhangi birinden hareketle farklı muamele açısından mümkün olduğu kadar kısıtlı biçimde yorumlanması gerektiği kanısındadır.

31. Bu ilkeler dikkate alındığında, kullanılan araçlarla ulaşılmak istenilen amaçlar arasındaki orantısallık testinin ırksal profillemeye söz konusu olduğunda makul sayılıp sayılmayacağı farklı mülahazalarda ortaya çıkabilecektir. Bu mülahazalar şunlardır:
32. i) Etkililik Ölçütü: Somut önlemin yönelik olduğu sonucu getirebilme gücü. Etkililik ölçütünde şunlar dikkate alınır: Söz konusu önlemin suçluların teşhisinde ne ölçüde başarılı olduğu; söz konusu önlemin polisin suçluları teşhis etmek üzere azınlık gruplarla çalışma yeteneğini ne ölçüde etkilediği; söz konusu önlemin polisi gerçek anlamda suç teşkil eden fiillerden ne ölçüde başka yönlere saptırabileceği.
33. ii) Gerekliklik Ölçütü: Aynı amaca ulaşmak için başka daha az rahatsız edici önlemlerin olup olmadığı.
34. iii) Zarar Ölçütü: Gündemdeki somut önlemin kişinin haklarını (özel yaşam ve aile yaşamı, özgürlük ve güvenlik, ayrımcılığa maruz kalmama, vb. hakları) ne ölçüde etkilediği. Etkilenen kişisel haklara ilişkin mülahazaların ötesinde zarar ölçütü daha genel kapsamda kavranmalıdır. Örneğin, söz konusu önlemin önyargıları ne ölçüde kurumsallaştırdığı, genel kamuoyunun belirli gruplara karşı ayrımcı davranışlarını ne ölçüde meşrulaştırdığı gibi hususlar da dikkate alınmalıdır. Yapılan araştırmalara göre ırksal profillemenin olumsuz sonuçları hayli ciddidir. Irksal profillemeye belirli gruplara mensup kişilerde aşağılanma ve haksızlık duyguları doğurmakta, damgalanmışlığa ve yabancılaşmaya yol açmakta, ayrıca polise olan güven de azaldığından bu gruplarla polis arasındaki ilişkiler de bozulmaktadır. Bu bağlamda, zarar ölçütünün bir parçası olarak, denetim, gözetim veya araştırma çalışmaları sırasında polisin tutum ve davranışlarının incelenmesi önem kazanmaktadır. Örneğin, durdurmalar sırasında gösterilen nezaket ve durdurmanın nedenlerinin açıklanması, böyle bir durumla karşılaşan kişinin kendi deneyiminin belirlenmesinde önemli bir rol oynar. Önem taşıyan bir başka nokta da, polisin çalışmalarının belirli suçlara veya belirli coğrafi alanlara yoğunlaşmasının belirli grupların damgalanmasına ne ölçüde yol açtığı değerlendirilmesidir.
35. Irksal profillemenin ECRI tarafından kullanılan tanımı tam anlamda kapsayıcı olmayan bir zeminler listesi içermektedir. Açıkça ifade edilen zeminlere ek olarak, ırksal profillemenin söz konusu olabileceği diğer zeminler arasında örneğin bir kişinin asıl ülkesi de yer alabilir. Örneğin uçak yolculuklarında belirli bir ülkeden kalkış yapan yolculara belirli kontrollerin uygulanması gibi. “İrk” zemini söz konusu olduğunda ECRI farklı “ırkların” varlığına ilişkin kuramları reddetmekle birlikte, Tavsiyesinde bu terimi kullanmaya karar vermiştir. Bunun nedeni, genel olarak ve yanlış biçimde “bir başka ırka” mensup sayılan kişilerin bu Tavsiyenin amaçladığı korunmanın dışında kalmamalarını sağlamaktır. Irksal profillemenin tanımında

kullanılan “zeminler” terimi, fiili veya varsayılmış zeminleri de içermelidir. Örneğin, Müslüman olmayan bir kişinin Müslüman olduğu varsayılarak sorgulanması halinde, bu durum da din zemininde ırksal profillemeye anlamına gelecektir.

36. İrksal profillemenin tanımı, denetim, gözetim ve araştırma faaliyetlerine atıftır. Bu tanım kapsamına giren fiiller arasında şunlar da yer almaktadır: Durdurmalar ve aramalar; kimlik kontrolleri; araç aramaları; üst baş araması; evlerde ve diğer tesislerde yapılan aramalar; topluluklarda yapılan kimlik kontrolleri ve aramalar; baskınlar; gözetim (dinleme dâhil); veri aşırma. Bu liste tam olmamakla birlikte, denetim, gözetim ve araştırma amacına yönelik olmayan polis çalışmaları (örneğin nezarete tutulan kişilere yönelik muamele) ECRI'nin ırksal profillemeye tanımı dışında kalmaktadır. Gene de, bu gibi işlerde de ırk ayrımcılığı yasağının ihlal edildiği durumlar ortaya çıkabilir (bu konuda II bölüme bakınız).
37. İrksal profillemeye, asıl olarak polis içindeki kimi kalıplaşmış düşüncelerin sonucudur; burada kimi gruplar ırk, renk, dil, din, yurttaşlık veya ulusal veya etnik köken gibi zeminlerden hareketle suç işlemeye veya belirli türde suçlar işlemeye daha yatkın görülürler. Bununla birlikte ırksal profillemeye yasağı, kalıpcı yargılarla ırksal profillemeye arasındaki bağlantının daha güç kurulduğu durumları da kapsamalıdır.
38. İrk ayrımcılığında olduğu gibi ırksal profillemeye de dolaylı ırk ayrımcılığı biçimini alabilir (dolaylı ırk ayrımcılığının tanımı için aşağıdaki paragraf 49-b'ye bakınız). Başka bir deyişle polis (nesnel ve haklı bir gerekçe olmaksızın) yansız görünse de ırk, renk, dil, din, yurttaşlık veya ulusal veya etnik köken itibarıyla farklı gruplar üzerinde orantısız etkileri olan ölçütler kullanabilir. Örneğin, polise başı örtülü bütün kadınları durdurmasını söyleyen bir profil, müslüman kadınları orantısız biçimde etkileyeceğinden ve ortada haklı bir gerekçe de olmadığından ırksal profillemeye anlamına gelir. İrksal profillemeye yasağı aynı zamanda bunun dolaylı biçimlerini de kapsar. Dahası, ırk ayrımcılığında olduğu gibi, ırksal profillemeye ilişkiler dolayısıyla ayrımcılık biçimini de alabilir. Burada kastedilen, bir kişinin, yukarıda sözü edilen zeminler üzerinden tanımlanmış başkalarıyla ilişki ve temasları nedeniyle ayrımcılığa maruz kalmasıdır.
39. Tavsiye, “ırksal profillemenin yasaklanması” gerekliliğine dikkat çekmektedir. Bu yasağın ihlali durumunda uygulanacak yaptırımlar söz konusu olduğunda, ırksal profillemeye bir tür ırk ayrımcılığı teşkil ettiğinden, ırk ayrımcılığına ilişkin olarak GPR 7'de belirtilen yaptırımların uygulanması gerekir. Özünde tekil görevliyle ilgili hukuksal yaptırımlara ve işlemlere ek olarak, kurumsal politika ve uygulamalardan kaynaklanan ırksal profillemenin karşısında daha esnek giderici mekanizmalar gerekmektedir. Örneğin polislik hizmetlerinde ırksal profillemeye uygulamasına ilişkin inandırıcı raporların elde edilmesi durumunda, yetkili merciler mevcut politikaların, verilen eğitimin, işlem protokollerinin veya bu hizmet içinde mevcut diğer etmenlerin incelenmesiyle bu sorunu incelemek üzere bir denetim yapabilmelidir. Özellikle mevcut idari mekanizmaların bu tür politika denetimleri için imkân sağlamadığı durumlarda bu iş bağımsız bir yetkili tarafından üstlenilebilir. Bu yetkili, polisin ırk ayrımcılığı ve ırksal güdümü yanlış davranışlarına ilişkin iddiaları soruşturmakla görevli bağımsız bir organ olabileceği gibi (ki böyle bir organın oluşturulması 10. paragrafta tavsiye edilmektedir) ECRI'nin ülke ölçeğinde ırkçılık, yabancı düşmanlığı, anti-semitizm ve hoşgörüsüzlüğe karşı mücadele için 2 sayılı Genel Politika Tavsiyesinde kurulmasını önerdiği uzman kurul da olabilir.

Tavsiye kararının 2. paragrafı:

“İrksal profillemeye uygulamalarının belirlenebilmesi için araştırmalar yapılması ve polis in çalışmalarının izlenmesi; bu amaçla polis in çalışmalarıyla ilgili olarak ulusal veya etnik köken, dil, din ve yurttaşlık gibi temellerde ayrıştırılmış veriler toplanması”

40. Avrupa Konseyi üyesi ülkelerde ırksal profillemeye ilgili çok az izleme ve araştırma yapılmıştır. Gerek ırksal profillemenin belirlenmesine ve llmesine yönelik araştırma yöntemlerine, gerekse ırksal profillemenin tanımı, verdiği zararlar, bu olguya karşı mücadelenin gerekliliği ve etkileri gibi konunun farklı yönlerine ilişkin ciddi bir bilgi eksikliği vardır. ECRI bu bilgi eksiklikleri yüzünden ırksal profillemeye uygulamalarının engelsiz sürdüğüne ve güvenlikle ilgili belirli bağlamalarda yoğunlaştığına inanmaktadır.
41. İrksal profillemenin belirlenmesi amacıyla polis in çalışmalarının izlenmesi söz konusu olduğunda, ırksal profillemeye konusundaki bilgi eksikliğinin başlıca nedenlerinden biri de Avrupa Konseyi Üye Devletlerinin büyük bir çoğunluğunun ulusal veya etnik köken zemininde ayrıştırılmış verilere sahip olmamasıdır. ECRI lke izleme raporlarında ye Devletlerin, azınlık grupların durumunu izlemek ve bu grupların yaşamın farklı alanlarında karşılaşabilecekleri doğrudan veya dolaylı ayrımcılık örüntülerini belirlemek için bu tür veriler toplamalarını sürekli olarak tavsiye etmektedir. Polislik ve daha genel olarak ceza adaleti sistemi son derece önemli alanlardır ve ECRI bu alanlara ilişkin olarak, hesap verebilirliğin sağlanması ve politikalar için ortak bilgi zemini oluşturulması adına bu tür bilgilerin toplanması çağrısında bulunmuştur. ECRI ayrıca bu tür verilerin gizliliğe, bilinçli kabule, insanların belirli bir gruba mensubiyetlerini kendi istekleriyle ifade etmelerine, bu arada sivil toplum kuruluşları dâhil ilgili bütün taraflarla yakın işbirliğine gerekli zen gösterilerek toplanması gerektiğini sürekli vurgulamıştır.
42. Ulusal veya etnik köken, dil, din ve yurttaşlık gibi zeminlerde ayrıştırılacak ve ırksal profillemenin belirlenmesinde ve ölçülmesinde kullanılacak veriler, polis in çalışmalarıyla ilgili olarak toplanmalıdır. Bu alışmalar arasında, kimlik kontrolleri, araç aramaları, st baş aramaları, evlerde/tesislerdeki aramalar ve baskınlar da yer almaktadır. Veriler ayrıca bu çalışmaların nihai sonuçlarına (hukuk davası ve mahkmiyetler açısından) ilişkin olarak da toplanmalıdır ki, yapılan kontrollerle fiili hükümler arasındaki orantıda azınlık grup yeleri ile diğer nüfus kesimleri arasında bir farklılık bulunup bulunmadığı görülebilsin. Yarar sağlayabilmesi için, ırksal profillemenin araştırılması ve izlenmesi aynı zamanda yüksek bilimsel standartları gözetmeli, bu da kullanılan yöntemlerde yansımaları bulmalıdır. Avrupa’da ve başka yerlerde ırksal profillemenin belgelenmesinde ve ölçülmesinde örnek birtakım uygulamalar daha bugünden geliştirilmif durumdadır. Örneğin, belirli meknlardaki ve belirli zamanlardaki durdurmalarda ve aramalarda olası ırksal profillemeye uygulamalarının izlenmesinde, o meknda o sırada bulunan insanların bileşimi bilinmelidir ki, polis in işlemlerinin orantısız biçimde belirli bir azınlık grubun mensuplarına yönelik olup olmadığı belirlenebilsin.
43. ECRI, bu tür verilerin toplanmasıyla, polis in iyi niyet ve azınlık gruplardan gelen Őikyetleri dikkate almaya hazır olduğunu sergilemiş olacağını vurgulamak ister. Eğer ortada ırksal profillemeye kapsamına giren bir durum bulunmadığı belirlenirse, polise

olan güven yeniden tesis edilmiş veya pekişmiş olur ve polisin saldırgan davranışlara maruz kalma riski de azalır. ECRI bu arada polisin ırksal profillemeye yapabileceği yolundaki bir algılamının ırksal profillemenin kendisi kadar zararlı olabileceğini de vurgulamak ister.

Tavsiye kararının 3. paragrafı:

“Makul bir şüphe standardının getirilmesi; böylece denetim, gözetim ve araştırma çalışmalarıyla ilgili yetkilerin ancak nesnel ölçütlere dayalı bir şüphe durumunda kullanılabilmesi”

44. Avrupa Polis Etiği Kodu, 47. paragrafında şöyle demektedir: “[P]olis, araştırmaları, asgari olarak, fiili veya olası bir ihlal veya suçla ilgili makul bir şüpheye dayanmalıdır.” Kodun Açıklayıcı Muhtırasında da açıklandığı gibi, polisin herhangi bir araştırma başlatabilmesi için, bir ihlale veya suça ilişkin, kimi nesnel ölçütlerle desteklenen bir şüphenin olması gerekir. ECRI’ye göre, polisin elindeki araştırma yetkisinin, çeşitli faaliyetlerin kontrolüne ve gözetimine ilişkin yetkilerin kullanılmasına makul şüphe standardı getirilmiş olması, ırksal profillemeye karşı mücadelede özellikle önemli bir araçtır. Dolayısıyla ECRI bu standardın, farklı üye Devletlerde polis yetkilerinin kullanılmasını düzene bağlayan hukuksal veya yönetmeliksel çerçevelere yerleştirilmesini tavsiye etmektedir.

Tavsiye kararının 4. paragrafı:

“Polisin ırksal profillemeye ve makul şüphe standardı konusunda eğitilmesi”

45. Bu eğitim, ırksal profillemeye uygulamasının yasa dışı olması, ayrıca yukarıda da belirtildiği gibi etkisizliği ve zararları üzerine odaklanmalıdır.

46. Makul şüphe standardının nasıl kullanılacağına ilişkin eğitim, yetkilerini kullanırken polisten ne gibi davranışlar beklediğini ortaya koyan pratik örnekler de içermelidir. Bunun yanı sıra, makul şüphe standardına göre hareket edip etmediklerini belirleyebilmeleri için, polisin somut durumlarda kullanabileceği pratik ilkeler de bu eğitimde yer almalıdır. Bu ilkelerden biri, örneğin, polisin şüphesine yol açan somut durumun üçüncü bir kişiye de şüphelenme için makul gelip gelmediği olabilir. Bir başka ilke: Polis, elindeki yetkileri kullanmasının, araştırılmakta olan suçla sonuçlanması gibi bir olasılığın hiç olmadığını veya bu olasılığın çok düşük olduğunu önceden biliyorsa, ortada makul bir şüphe de yok demektir. Bu arada, polis, belirli bir suçun net olarak tanımlanmış bir coğrafi alanda işlenmiş olduğuna veya işleniyor olabileceğine ilişkin olarak makul şüpheye sahipse, elindeki yetkileri o alandaki herkes için kullanabilir; tek koşul, bunu ayırım gözetmeden yapmasıdır.

47. Bu özel eğitimin daha etkili olabilmesi için, poliste insan hakları konularında duyarlılığı, ırkçılığa ve ırk ayrımcılığına karşı çıkma gerekliliği konusundaki bilinci geliştirecek daha genel bir eğitimle birlikte yürütmesi gereklidir (bu noktada, Tavsiyenin eğitim ve bilinç/duyarlılık geliştirilmesiyle ilgili diğer bölümlerine bakınız).

II. Polisin her tür ırk ayrımcılığı ve ırkçı güdülerden kaynaklanan yanlış tutumlarıyla ilgili olarak

48. Bu bölümde dile getirilen tavsiyeler ırk ayrımcılığının her biçimi (ırksal profillemeye dâhil) ve polisin ırkçı güdülü yanlış tutumları için geçerlidir.

Tavsiye kararının 5 paragrafı:

“İrk ayrımcılığının dolaylı ve doğrudan biçimlerini yasaklayan yasal düzenlemelerin polisin çalışmalarını da kapsamasının sağlanması”

49. ECRI bu Tavsiyeyle, üye Devletlere yönelik olarak GPR 7’de yapmış olduğu çağırışı bir kez daha yinelemektedir: polisin çalışmalarının ayrımcılık karşıtı yasal düzenlemeler kapsamına alınması. ECRI, GPR 7’de doğrudan ve dolaylı ayrımcılığı şöyle tanımlamaktadır:

- a) “İrk ayrımcılığı”, nesnel ve makul hiçbir gerekçe olmaksızın, ırk, renk, dil, din, yurttaşlık veya ulusal veya etnik köken gibi zeminlerde uygulanan herhangi bir farklı muameleyi anlatır. Meşru ve makul bir amaç gütmeyen veya kullanılan araçlarla elde edilmek istenilen amaç arasında makul bir orantısallığın bulunmadığı durumlarda farklı muamelenin nesnel ve makul bir gerekçesi de yoktur.
- b) “Dolaylı ırk ayrımcılığı”, bu yönde nesnel ve makul bir gerekçe olmadıkça, kâğıt üzerinde alındığında yansız olan yasal hükümlere, ölçütlere veya uygulamalara ırk, renk, dil, din, yurttaşlık veya ulusal veya etnik köken itibarıyla tanımlanan gruplara mensup kişiler tarafından uyulmasının kolay olmadığı veya bunların söz konusu kişiler için dezavantajlar yarattığı durumlarla ilgilidir. “Nesnel ve makul gerekçe” koşulu, amaç meşru olduğunda ve kullanılan araçlarla elde edilmek istenilen amaç arasında orantısallık bulunduğu yerinde gelmiş sayılır.

50. ECRI, GPR 7’de bu tanımları vermenin yanı sıra, ayrımcılık karşıtı etkili yasal düzenlemelerin içermesi gereken başlıca unsurları da sıralamaktadır. Bunların arasında, ayrımcılık olaylarında ispat yükümlülüğü, böyle durumlarda uygulanacak yaptırımlar ve açıkça ırkçı fiil olarak kabul edilecek somut fiiller de yer almaktadır. Dolayısıyla, bütün bu temel unsurların polisin çalışmaları için de geçerlilik taşıması gerekir. ECRI burada söz konusu temel bileşenlerin polis çalışmalarında ırkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı mücadeleyi de içeren daha kapsamlı yasal düzenlemelerde yer alması gerektiğini bir kez daha vurgular. Örneğin, polislikte ayrımcılığa karşı yasal önlemler benimsenirken üye Devletler, ırk ayrımcılığının yanı sıra, toplumsal cinsiyet, cinsel tercih, özürsüzlük, siyasal ve diğer görüşler, toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya başka bir zeminden kaynaklanan ayrımcılığın diğer biçimlerini de yasaklayabilirler.

Tavsiye kararının 8. paragrafı:

“Polisin ırk ayrımcılığından ve ırkçı güdülerin eseri olan yanlış davranışlarından zarar görenlere destek ve danışmanlık mekanizmalarıyla yardımcı olunması”

51. Polis tarafından kaynaklanan ırk ayrımcılığının ve ırksal dürtülü yanlış davranışların mağdurları özellikle güç durumdadır; çünkü polis, başkaları tarafından gerçekleştirildiğinde ilkesel olarak bu tür fiillerin doğal tarafı durumundadır. Dolayısıyla, ister polis tarafından ister onun dışında, hukuk danışmanlığı ve yeterli psikolojik destek sağlanmalıdır ki mağdurlar öne çıkıp haklarının korunmasını isteyebilsinler. Ayrıca, mağdurların hukuksal ve tıbbi yardıma ulaşabilmeleri de sağlanmalıdır. Dahası, mağdurlar, konuyu saptırıcı karşıt suçlamalar dâhil polisin olası misillemelerine karşı korunmalıdır.
52. Irk ayrımcılığının ve ırkçı fiillerin mağdurlarına yönelik destek, aynı zamanda, failerin polis olmadıkları durumlarda da verilmelidir. Bu tür durumlarda polisin daha da aktif bir rolü olmalıdır; polis, mağdurları kendi durumlarına en uygun kanallara yönlendirerek onları özendirmeli ve gerekli tavsiyelerde bulunmalıdır.
53. Destek mekanizmasına verilebilecek bir örnek ücretsiz telefon hattı oluşturulmasıdır. Bu telefon hattından mağdurlar günde 24 saat ve farklı dillerden olmak üzere hukuk danışmanlığı ve psikolojik destek alabilmelidirler. Polisten kaynaklanan ırk ayrımcılığına veya ırksal güdümlü yanlış davranışa maruz kaldıklarını ileri süren kişilere, mağdurlara destek ve tavsiyelerde bulunan sosyal hizmetler ve sivil toplum kuruluşları hakkında bilgilendirilmelidir. Örneğin, polis kaynaklı ırk ayrımcılığına veya ırksal güdümlü yanlış davranışa maruz kalanlara yönelik el ilanlarıyla böyle bir destek sağlanabilir.

Tavsiye kararının 9. paragrafı:

“Polisin ırk ayrımcılığı ve ırkçı güdülerin eseri olan yanlış davranışlarıyla ilgili iddiaların titizlikle araştırılması ve bu tür fiilleri sabit görülenlerin yeterli cezalara çarptırılmalarının sağlanması”

54. ECRI “etkili araştırma” derken, gerek Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi gerekse İşkencenin, İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele ve Cezaların Önlenmesi Avrupa Komitesi’nin getirdiği ölçütlere uygun araştırmayı kastetmektedir. Etkili olabilmesi için, bir araştırma özellikle yeterli, kapsayıcı, titiz, zamanında, çabuk ve bağımsız olmalıdır. Bu konuda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadına bakınız (örneğin, AİHM, 26 Ocak 2006, Mikheyev v. Rusya davası) ve CPT standartları (Standartlar, Ekim 2006, sf. 81 ve sonrası, 14. Genel Rapordan alıntı [CPT/Inf (2004) 28]). Mağdurların araştırmalar ve sonuçlarından haberdar edilmesini sağlayacak önlemler de alınmalıdır.
55. Irksal güdümlü polis yanlışlıkları ile ilgili araştırmalar söz konusu olduğunda, 6 Temmuz 2005 tarihli Nachova v. Bulgaristan davasında ve daha sonraki davalarda AİHM ülkelerin yetkili mercilerinin bir yükümlülüklerinin altını çizmiştir. Buna göre, bu tür güdülerin olabileceğine ilişkin işaretlerin bulunduğu durumlarda infaz görevlilerinin davranışlarının ardındaki olası ırkçı güdüler araştırılmalıdır. Bu noktada doyurucu bir araştırma yapılmaması durumunda ilgili Devlet, usul bakımından, bir başka maddeyle (örneğin yaşama hakkı ile ilgili madde 2 veya işkencenin, insanlık dışı, aşağılayıcı muamelenin veya cezaların yasaklanması ile ilgili madde 3) birlikte Sözleşme’nin 14. maddesinin ihlalden sorumlu olacaktır.

56. Irk ayrımcılığı ve ırksal güdümlü yanlış davranışlardan sorumlu bulunan polis görevlilerinin yeterli cezalara çarptırılmalarının sağlanması bakımından ECRI, ırkçılığa ve ırk ayrımcılığına karşı GPR 7’de belirlediği etkili bir cezai düzenlemenin temel öğelerini hatırlatmak ister. Bu bağlamda özellikle, suç teşkil eden herhangi bir fiilde ırkçı güdümün bulunmasının, verilecek hükümden yasa gereği özel olarak ağırlaştırıcı neden sayılması gerektiğini vurgular. Polisin ırk ayrımcısı ve ırksal güdümlü yanlış davranışlarının mağdurları da maruz kaldıkları maddi ve manevi zarar karşısında uygun tazminat alabilmelidirler.

57. Polis, kendi çalışmalarıyla ilgili iç kalite denetimi mekanizması getirmeli ve bu mekanizma ırk ayrımcılığı ve ırksal güdümlü yanlış davranışları da kapsamalıdır. Polis teşkilatının başında bulunanlar bu alandaki sorulara yüksek öncelik tanınmalı ve bu öncelikleri astlarına iletmelidir.

Tavsiye kararının 10. paragrafı:

“Polisten ve savcılıktan bağımsız olmak üzere, polisin ırk ayrımcılığı ve ırkçı güdümlerin eseri olan yanlış davranışlarıyla ilgili iddiaları araştırarak bir merci oluşturulması”

58. Polisin ırk ayrımcılığı ve ırksal güdümlü yanlış davranışlarıyla ilgili olarak ileri sürülenleri araştırmakla görevli organ, örneğin iç disiplin mekanizmaları (polis müfettişliği, İçişleri Bakanlığı gibi) ve savcılık gibi polise yönelik şikâyetleri almaya yetkili başka yapılanmalarla birlikte var olmalıdır. Mevcut deneyimler, polisin yanlışlıklarından mağdur olanların, polisin kendi içindeki şikâyet mekanizmalarına güvenmediklerini ortaya koymaktadır. Ayrıca, bu durumda olan kişiler genellikle şikâyetlerini polisle günlük yakın ilişkiler içinde olan, örneğin savcılık makamı gibi kurumlara iletmekte de isteksiz davranmaktadır. Dolayısıyla, mağdurların, başlıca görevi polisin çalışmalarını denetlemek olan bağımsız bir organa şikâyetlerini tam bir güvenle iletebilmesini sağlamak gerekmektedir. Bu konuda ayrıca, AGİT Genel Sekreterliği Baş Polis Danışmanı tarafından hazırlanan “Demokratik Polis Hizmetleri Kılavuzu”nun Polisin Hesap Verebilirliği ve Saydamlığı ile ilgili bölümüne bakılmasında (33. sayfa ve sonrası) yarar vardır.

59. Polisin ırk ayrımcılığı ve ırksal güdümlü yanlış tutumlarına ilişkin iddiaları araştırmakla görevli böyle bir organa görevini etkili biçimde yerine getirebilmesi için gerekli tüm yetkiler verilmelidir. Dolayısıyla, söz konusu organ, inceleme ve araştırma için gerekli belgeleri istemek, kopyalarını almak veya belirli bölümlerini incelemek üzere bu tür belgelere el koyma ve ilgili kişileri sorgulama gibi yetkilere sahip olmalıdır. Organın elde ettiği bilgilere göre ortada bir suç varsa, bu durum savcılığa iletelebilmelidir.

60. Polisin ırk ayrımcılığı ve ırksal güdümlü yanlış tutumlarına ilişkin iddiaları araştırmakla görevli organ farklı biçimlerde oluşturulabilir. Örneğin bunun için insan haklarını kollamak ve korumakla görevli bir ulusal kurum, özel bir polis Ombudsmanı, polisin faaliyetlerini denetleyen sivil bir komisyon veya ECRI’nin ırkçılık, yabancı düşmanlığı, anti-semitizm ve hoşgörüsüzlüğe karşı ülke ölçeğinde mücadele konusunu ele alan 2. sayılı Genel Politika Tavsiyesinde belirtilen uzman bir kurul düşünülebilir.

61. Söz konusu organ, araştırma yetkilerinin yanı sıra, cezai sorumluluk içermeyen durumlar için belirtilen şu yetkilere de sahip olmalıdır: Uyuşmazlıkların dostane çözümü; polisin faaliyetlerinin izlenmesi ve polislikte ırk ayrımcılığına ve ırkçılığa

karşı mücadele için yasa, yönetmelik ve uygulamaların daha iyi hale getirilmesine yönelik tavsiyeler ve bu alanlarda davranış kuralları belirlenmesi. Söz konusu organdan, polislikte ırk ayrımcılığına ve ırkçılığa karşı mücadele eden kuruluşlarla yakın işbirliği içinde çalışması istenmelidir. Böyle bir organın, hakları korunmak istenen kişiler açısından kolay ulaşılabilir olması temel önemdedir. Gerekliğinde, bu organa erişebilirliği artırmak için yerel bürolar da kurulmalıdır.

III. Irkçı saldırılara karşı mücadelede ve ırkçılık olaylarının gözlenmesinde polisin rolüyle ilgili olarak

62. Tavsiye ırkçı suçlarla ırkçı olaylar arasında bir ayırım yapmaktadır. ırkçı suçlardan (ki bunlar ceza hukukuyla ilgilidir) farklı olarak ırkçı olaylar mağdurun kendisi veya bir başka kişi tarafından ırkçı olarak algılanan olaylardır. Dolayısıyla, tüm ırkçı suçlar aynı zamanda ırkçı olaylar olarak nitelenebilir. Bununla birlikte, ırkçı olayların tümünün sonuçta ırkçı suçlar oluşturduğu söylenemez. Ortada bir ırkçı suçun olup olmadığının ve örneğin suçun temelinde ırkçı güdünün yatıp yatmadığının belirlenmesi, araştırmalarla ve nihai olarak da mahkeme kararıyla gerçekleşecektir.
63. ECRI ırkçı suçlardan, ırkçı güdüyle gerçekleştirilen (ırksal güdülü suç) adi suçları (örneğin cinayet, saldırı, kaba kuvvet kullanma, kundakçılık veya hakaret gibi) veya ırkçı ögenin suça içkin olduğu diğer suçları (örneğin ırkçı nefreti körüklemek veya ırkçı bir örgüte katılmak gibi) kastetmektedir
64. ırkçı olay ve ırkçı suç nosyonlarının kapsadığı zeminlerle ilgili olarak ECRI GPR 7’de ırkçılığın, ırk, renk, dil, din, yurttaşlık veya ulusal veya etnik köken güdülü tutum ve davranışları içerdiğini netleştirmiş bulunmaktadır.

Tavsiye kararının 11. paragrafı:

“Sıradan suçlardaki ırkçı güdülerin tam olarak dikkate alınması dâhil, polisin ırkçı suçları etraflı biçimde araştırmasının sağlanması”

65. Dazlaklar grubuna mensup olduklarından şüphelenilen kişilerin Roman kökenli bir kişiye ırkçı saldırıda bulunmalarıyla ilgili polis araştırmalarını konu alan 31 Mayıs 2007 tarihli Šecic-Hırvatistan davasında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi şu hususun altını çizmiştir: “İrksal güdülü şiddet ve zulmün ırkçı özellikler taşımayan olaylarla eşit düzlemde ele alınması, temel hakları tahrip eden fiillerin özel doğasına gözleri kapamak anlamına gelir.” Dolayısıyla Mahkeme, büyük bir olasılıkla ırksal güdülerden kaynaklanan bir şiddet eyleminin, failerin belirlenmesi ve kovuşturulması hususu gözetilerek ciddi ve hızlı biçimde araştırılmamış olmasını kabul edilemez bulmuştur. (Bakınız, Šecic -Hırvatistan, § 67–69).
66. Polisin tüm ırkçı suçları titizlikle araştırmasını, özellikle sıradan suçların ardındaki ırkçı güdülerini araştırmaları sırasında gözden kaçırmamasını sağlamada başvurulabilecek pratik bir önlem, bu Tavsiyede yer alan (paragraf 14) ırkçı olayla ilgili geniş tanımın benimsenmesidir. Bu tanım çerçevesinde bir ırkçı olay meydana gelir gelmez, polisin araştırmalarını titizlikle ve ayrıntılı biçimde sürdürmesi istenmelidir. Bu amaçla, polisi, ırkçı bir olay bildirildiğinde atılması gereken adımlar konusunda bilgilendiren kılavuzlar hazırlanmalıdır. Bu kılavuzlarda şu hususlara da yer verilmelidir: Mağdura karşı duyarlı davranma; kanıt toplamak için olay yerinde

yapılacak araştırmalar; şüphelinin aranması; neo-nazi veya dazlaklar gibi örgütlü ırkçılarla olası bağlantıların araştırılması; mağdurun ayrıntılı beyanlarını esas alarak ilerleme.

67. Polisin ırkçı (ırksal güdülü olanlar dâhil) suçları etraflı biçimde araştırmasını sağlayacak diğer önlemler arasında, her polis teşkilatının her şubesinde bu tür suçlarda uzmanlaşmış birimler oluşturulması ve ırkçı (ırksal güdülü olanlar dâhil) suçlara şiddetle karşı çıkma gerekliliğine ilişkin bilinç ve duyarlılığı polis teşkilatında geliştirecek bakanlık genelgeleri ve diğer belgeler de yer almaktadır.

Tavsiye kararının 12. paragrafı:

“İrkçılık olaylarını kayda geçirip izleyecek, bu tür olayların savcılığa sevk edilip sonuçta ırkçı suçlar olarak vasıflandırılmasını sağlayacak bir sistem oluşturulması ve bu sistemin çalıştırılması”

68. Toplumdaki ırkçılığın tezahürlerine ilişkin durumun genel bir görünümüne mümkün olduğunca sağlıklı biçimde ulaşabilmek ve ceza adaletinin bu tezahürlere nasıl bir tepki verdiğini izleyebilmek için, ırkçı olayların kaydı ve izlenmesinde güvenilir bir sistem geliştirmek gerekmektedir. Bu Tavsiyede ırkçı olayla ilgili olarak verilen geniş tanım (paragraf 14) böyle bir sistemin kilit unsuru durumundadır. Tanım, tüm polis birimlerinin ve kurumlarının bu tür olaylara ilişkin raporları aynı kavramlarla almasını sağlayarak olayların belirli bir bütünlük ve tutarlılık içinde bildirilmesini amaçlamaktadır.

69. Ayrıca, polis (ve ırkçı olaylarla ilgili rapor alan bütün yetkili merciler) her bir rapora ilişkin olarak ayrıntılı bilgi toplamalıdır. Bunun için, örneğin, ırkçı olaylarla ilgili bir rapor formu doldurulabilir. Bu formda, mağdur, şüpheli veya suçlu, olayın mahiyeti, mahalli ve zemini gibi farklı başlıklarda bilgiler yer almalıdır. Genel olarak nefret suçlarıyla ilgili olay raporuna bir örnek, OSCE Bölgesinde Nefret Suçlarının Önlenmesi, OSCE/ODIHR, 2005, Ek D’de yer almaktadır. Bu konuda ayrıca bakınız: İrkçı Suç ve şiddet Olaylarında Polislik, Karşılaştırılmalı Analiz, EUMC, Eylül 2005.

70. İrkçı olaylarla ilgili ayrıntılı ve sağlıklı bilgilerin bu aşamada polis tarafından toplanması, bir bütün olarak ceza adalet sisteminin ırkçı olaylar ve suçları nasıl ele aldığının izlenmesinin ön koşuludur. Bununla birlikte, böyle genel bir tablonun elde edilmesi için, savcılıkların ve mahkemelerin de kendi izleme sistemlerini oluşturup geliştirmeleri gerekir. Bu sistemler, yürütülen araştırmalar, isnat edilen suçlar ve verilen hükümlerle ilgili bilgileri hemen verebilmelidir.

71. İrkçı olayların kayda geçirilmesi aynı zamanda daha sonraki benzer olayların içinde yer alabileceği bağlantıları açıklığa kavuşturacak yararlı geri plan bilgileri de sağlayarak ırkçı suçlara ilişkin araştırmalarını daha geliştirmesi (11. paragrafta tavsiye edildiği gibi) için polise yardımcı olur.

Tavsiye kararının 13. paragrafı:

“İrkçılık olaylarının mağdurlarının ve tanıklarının bu tür olayları bildirmeye özendirilmesi”

72. İrkçı olayların mağdurlarının ve tanıklarının bu konuda bildirimde bulunmaya özendirilmelerinin çeşitli yolları vardır. Genel olarak alındığında, azınlık grupların polise olan güvenini artırmaya yönelik tüm önlemler, örneğin bu Tavsiyenin II ve IV Bölümlerinde belirtilenler, ırkçı olayların bildirilmesini özendirme açısından büyük bir potansiyel taşımaktadır. Daha somut olarak bakıldığında, ırkçı olayların bildirilmesini özendirecek önlemlere verilebilecek örnekler arasında, mağdurların ve tanıkların olayları aralarında eşgüdümlü hareket eden farklı yerel kurumlara (polis dışında bu kurumlar arasında yerel yetkililer ve sivil toplum kuruluşları da yer alabilir) bildirmeleri de yer almaktadır. Örneğin tüm kurumlar ırkçı olay konusunda aynı tanımı kullanma, mağdurlar veya tanıklar kendilerine başvurduğunda yapılması gerekenler konusunda eğitilebilir. Dolayısıyla, şikâyetleri toplayan ve polis dışında kalan kurumlar aracı olarak görev yaparlar ve gerektiğinde ellerindeki bilgilerle polisi de besleyebilirler. Bu tür bir aracılık rolü, özellikle güç durumdaki kişiler, örneğin hukuksal statüsü bulunmayan, ırkçı olayları polise bildirmekten çekinen kişiler için uygun olabilir. Özel bir başka önlem de, polisin, ırkçılık ve ırk ayrımcılığı ile ilgili şikâyetlerin nasıl işleme konulacağı konusunda özel uzmanlık eğitiminden geçirilmesidir.
73. İrkçılık olaylarının mağdurları ve tanıkları, daha ileri düzeylerde mağduriyetten, örneğin olayı bildirme veya şikâyetle bulunma nedeniyle olumsuz davranış veya sonuçlardan korunmalıdır.

Tavsiye kararının 14. paragrafı:

“Bu amaçlara yönelik olarak, “ırkçı olayın” geniş kapsamlı bir tanımının yapılması”

Bu Tavsiyenin amaçları açısından ırkçı olay şöyle tanımlanır:

“mağdur veya bir başka kişi tarafından ırkçı olarak algılanan herhangi bir olay”

74. Tavsiye, ırkçı bir olayın, mağdurun kendisi veya başka bir kişi tarafından ırkçı olarak algılanan olay şeklinde tanımlanacağını belirtmektedir. İrkçı olayın böyle geniş bir biçimde tanımlanması, mağdurlara seslerinin dikkate alınacağı mesajını iletme gibi bir avantaja sahiptir. Bu tanım, Sir William Macpherson tarafından hazırlanan 1999 Stephen Lawrence Araştırma Raporundan alınmıştır (Cm 4262, Bölüm 47, paragraf 12).
75. Yukarıda da değinildiği gibi, ırkçı olay için bir tanım benimsemenin ikili amacı vardır: birincisi, ırkçı olayların daha iyi kayda alınması ve izlenmesi; ikincisi, polisin tüm ırkçı olayları etraflı biçimde araştırmasının ve sıradan suçlardaki ırkçı güdülerini ihmal etmemesinin sağlanması.

IV. Polisle azınlık gruplara mensup kişiler arasındaki ilişkilerle ilgili olarak

76. Bu Tavsiyenin I, II ve III bölümlerinde ECRI, temel olarak, azınlık gruplara mensup kişilerin –bu Tavsiyenin amaçları açısından, örneğin ırk, renk, dil, din, yurttaşlık veya ulusal veya etnik köken gibi özelliklerle tanımlanan gruplar – ırksal profilleme dâhil ayrımcılığıyla ve ırksal güdümlü davranışlara ister polis ister başka özel kişiler tarafından maruz bırakılabilecekleri durumları ele almıştır. Bununla birlikte, ırksal güdümlü olmayan, ancak gene de azınlık gruplara mensup kişilerin mağdur, fail, tanık vb. olarak dâhil oldukları suçlarda da profesyonelce ve tarafsız davranmasını sağlamak

gerekmektedir. ECRI ülke izleme raporları, ırk, renk, dil, din, yurttaşlık veya ulusal veya etnik köken temelindeki önyargıların, bu tür suçlar bağlamında azınlık gruplara mensup kişilere yönelik davranışlarını da etkilediğini göstermektedir. Örneğin, belirli suçların faillerinin azınlık gruplara mensup kişiler olduklarına kolaylıkla kanaat getirilebilmektedir. Dahası, polisin sıradan bir suçun tanığı veya mağduru olarak azınlık gruplara mensup kişilere inanma olasılığı da daha düşük olabilir Bu alandaki güçlükler aynı zamanda, polislerin, çeşitlilik içeren bir toplumda görev yapma yeterliliği taşımamalarından kaynaklanmaktadır. Kapsamı daha genel de olsa, ECRI'nin IV Bölümdeki tavsiyeleri bu konuları da ele alma amacını taşımaktadır.

Tavsiye kararının 15. paragrafı:

“Görevleri sırasında eşitliği gözetmenin ve ırk ayrımcılığının önlenimin polis için yasal bir yükümlülük haline getirilmesi”

77. GPR 7’de ECRI, kamu yetkililerine görevlerini yetire getirdikleri sırada eşitliği gözetici ve ırk ayrımcılığını önleyici yönde çalışma zorunluluğu getirilmesini tavsiye etmişti. ECRI bu tavsiyesiyle özellikle polisin böyle bir yükümlülük altına konulmasının önemini vurgulamaktadır. Bu yükümlülüğü yerine getirmesinde polisten eşitliği gözetici ve ayrımcılığı önleyici somut programlar hazırlayıp uygulaması istenebilmelidir. Bu programlar, eğitim ve duyarlılık geliştirmeden izlemeye ve hedeflere kadar geniş bir alandaki etkinlikleri içerebilir. Söz konusu programlarda yer alabilecek girişimlere örnek olarak ayrımcılık verilebilir. Daha genel olarak, eşitliğin gözetilmesine ve ayrımcılığın önlenmesine yönelik polis programları, bu bölümde yer alan bütün alanlardaki girişimlere ve taahhütlere (çeşitlilik, azınlık grupların poliste temsili, azınlık gruplar ve medyayla ilişkiler) yer vermelidir. ECRI GPR 7’de tavsiye edildiği üzere, polisin eşitliğin gözetilmesine ve ayrımcılığın önlenmesine ilişkin yasal yükümlülüklerine ne ölçüde uyduğu, ulusal düzeyde ırkçılığı önleme ve ırkçılığa karşı mücadele ile görevli bağımsız ve uzman bir organ tarafından izlenebilir ve gerekleri yerine getirilebilir.

Tavsiye kararının 16. paragrafı:

“Polisin çeşitlilik içeren bir toplumda görev yapabilecek şekilde eğitilmesi”

78. Çeşitlilik içeren bir toplumda polisin eğitilmesi, yurttaş olsun olmasın azınlık gruplara mensup kişilerle temas halinde olan polis görevlilerine yönelik özel eğitimi de öngörür. Ayrıca, çoğunluk gruba mensup polisler bir azınlık grup tarafından konuşulan dilin öğretilmesi de eğitim kapsamında yer alabilir. Keza, kültürel ve dinsel çoğulculuk, farklı kökenlerden meslektaşlar arasında ilişki ve saygıyı sağlayacak eğitimler de bu kapsamda değerlendirilebilir. Burada sözü edilen eğitim mümkün olduğunca pratik yönelimli olmalı, örneğin durumları ve azınlık gruplardan kişilerle teması canlandırarak vermelidir.

Tavsiye kararının 17. paragrafı:

“Yeterince temsil olunmayan azınlık gruplardan polise eleman alınması ve bu kişilere meslekte ilerlemelerinde eşit fırsatlar tanınması”

79. Polisin kendi bileşiminin nüfustaki çeşitliliği yansıtmasının sağlanması, insanların, etnik, ulusal, dinsel, dilsel veya başka bir köken ne olursa olsun eşit fırsatlardan yararlanabildiklerini düşündükleri bir toplumun yaratılması bakımından önemlidir. Bu, aynı zamanda, polisi dil becerileri dâhil yeni ehliyet ve becerilerle donatma, azınlık gruplarla iletişimini ve aradaki güveni sağlayarak polisin etkililiğini artırma bakımından da önemlidir.
80. Polis teşkilatına azınlık gruplardan kişilerin alınması için farklı yollara başvurulabilir. Bunların arasında belirtilen şu pozitif önlemler de yer almaktadır: (i) azınlık gruplarına mensup kişilerin polis teşkilatında görev yapmak üzere başvuruda bulunmalarını özendirerek ilanlar ve tanıtım çalışmaları; (ii) polis teşkilatına kabul için uygulanan sınavlarda başarılı olmak için gerekli vasıfları taşımayan azınlık gruplara mensup kişiler için sınav hazırlık kursları açılması; (iii) polis teşkilatına kabulde azınlık gruplara mensup kişilere karşı doğrudan veya dolaylı ayrımcılık anlamına gelen uygulamaların belirlenmesi ve ortadan kaldırılması (örneğin, seçici heyete ayrımcılık gözetmeme konusunda eğitim verilmesi, seçme ölçütlerinin gözden geçirilmesi, vb.); (iv) azınlık gruplara mensup kişilerin teşkilata alınmaları ile ilgili hedefler belirlenmesi ve bu hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının izlenmesi. Ancak, azınlık gruplara mensup kişilerin polis teşkilatına alınmalarını kolaylaştırmaya yönelik önlemler bu mesleğin standartlarını düşürücü nitelikte olmamalıdır.
81. Polis teşkilatında görev yapan azınlık gruplara mensup kişilerin mesleklerinde ilerleme açısından eşit fırsatlara sahip olabilmeleri için çeşitli önlemler alınabilir. Bu önlemler arasında şunlar da yer almaktadır: (i) polis içinde ırksal tacizin yasaklanması; (ii) ırkçılık karşıtı iç politikalar benimsenmesi ve uygulanması; (iii) etkili iç şikâyet mekanizmaları oluşturulması ve işletilmesi; (iv) meslektaşlarını ırkçı zeminlerde taciz eden, hakarete bulunan veya saldıran görevliler hakkında yasal önlemler alınması; (v) azınlık gruplara mensup teşkilat üyelerinin terfilerinin izlenmesi; (vi) mesleklerinde ilerleyebilecek durumdaki ve istekteki azınlık grup üyelerine yönlendiricilik yapılması.

Tavsiye kararının 18. paragrafı:

“Polis ile azınlık gruplara mensup kişiler arasında diyalog ve işbirliği için çerçeveler oluşturulması”

82. Polisle azınlık gruplarına mensup kişiler arasında diyalog ve işbirliği çerçeveleri oluşturulması, polislikte ırkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı mücadelenin başarısı açısından büyük önem taşır. Bu, aynı zamanda, polislikte etkili çalışmanın da bir yoludur. Azınlık gruplar dâhil, toplumdaki insanlarla işbirliğine gidilmedikçe polisin görevlerini etkili biçimde yerine getirmesi mümkün değildir. Bu da bir güven ortamının oluşturulmasını gerektirir. Diyalog oluşturulması polise ve halka yararlar sağlayacak, ayrıca bir bütün olarak toplumu da olumlu yönde etkileyecektir. Etkili olabilmeleri için, oluşturulacak diyalog ve işbirliği çerçevelerine bunların işlenmesini ve yaşama geçirilmesini sağlayacak önlemler de eşlik etmelidir.
83. Polisle azınlık grupların üyeleri arasında diyalog ırksal profillemeden kaçınmada bir araçtır; ancak bu, aynı zamanda, ortada böyle bir durum yokken azınlık gruplara mensup kişilerin ırksal profilleme mağduru oldukları sanısına kapılmalarını da

engelleyecektir. Bu konuda bakınız, ırksal profillemeye ilgili olarak yukarıda dile getirilen görüşler bölümüne.

84. Polis işbirliğini yalnızca azınlık gruplar ve genel olarak sivil toplumla değil, kamu yetkilileriyle de yapmalıdır. Polis ayrıca, ECRI'nin 2. Genel Politika Tavsiyesinde ırkçılık, yabancı düşmanlığı, anti-semitizm ve hoşgörüsüzlükle mücadele için ülke ölçeğinde oluşturulmasını önerdiği uzman kuruluşlarla da işbirliği yapmalıdır. Bu kuruluşlar aracı veya arabulucu rolü oynayabilecekleri gibi, polisin eşitliği gözetme ve ayrımcılığı önleme yükümlülüğünün bir parçası olan ve yukarıda söz edilen programların geliştirilmesine de yardımcı olabilirler.
85. Polisle azınlık gruplara mensup kişiler arasında diyalog ve işbirliği oluşturmanın araçları arasında, azınlık grupların temsilcileriyle düzenli danışma toplantıları yapılması ve azınlık gruplardan temsilcilerin de yer alacakları danışma kurulları oluşturulması yer almaktadır. Bunların yanı sıra, yerleşim yerlerindeki karakollarda özel olarak azınlık gruplarla irtibat kurmaktan sorumlu temas noktaları veya kişileri (irtibat görevlileri) belirlenebilir. AGİT Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiserliğinin Çok Etnisiteli Toplumlarda Polislikle ilgili tavsiyelerinde yer alan Açıklayıcı Not, polisle çok etnisiteli bir toplumun üyeleri arasında iletişim ve işbirliğini geliştirebilecek mekanizmalara birçok örnek verilmektedir.
86. Diyalog ve işbirliğini geliştirmenin bir yolu da arabulucular görevlendirilmesidir. Bu kişilerin dil becerileri dâhil gerekli özelliklere sahip olmaları, kendilerine gerek ilgili azınlık gruplar gerekse polis tarafından güven duyulması halinde önemli roller oynayabilirler ve polisle ilgili azınlık grup arasında ihtilaf çıkmasını önleyebilirler.

Tavsiye kararının 19. paragrafı:

“Polisle sorunu olan ve resmi dili konuşamayan kişiler için mümkün olduğunca profesyonel tercümanlık hizmetleri sağlanması”

87. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne göre, tutuklanan veya suç isnat edilen herkes, tutuklanmasının ve/veya suçlanmasının nedenleri konusunda anlayabildiği dilde bilgilendirilme hakkına sahiptir. Polisle teması olan, ancak, örneğin mağdurlar ve tanıklar gibi kendilerine suç isnat edilmiş veya şüpheli durumda olmayan kişiler söz konusu olduğunda, bu kişiler için tercümanlık hizmetleri sağlanması yönünde çabalar sarf edilmelidir. Örneğin, hemen anında tercüman bulmak mümkün değilse, bu ihtiyacın telefonla karşılanması gibi. Tamamlayıcı bir önlem olarak polis, resmi dili konuşamayan kişilerle iletişimi sağlamak amacıyla, resmi dilini dışında başka bir iki dili daha konuşabilen görevlilerin hazır bulunmasını sağlayabilir. Ulusal Azınlıkların Korunması Çerçeve Sözleşmesi'ni onaylayan ülkelerde, resmi görevlilerle azınlık gruplar arasındaki iletişim konusunda bu Sözleşme'de yer alan gereklilikler de dikkate alınmalıdır.

20 Tavsiye kararının 20. paragrafı:

“Polisin medya ve genel olarak kamuyla azınlık gruplara mensup kişilere karşı önyargılara ve düşmanlığa meydan vermeyecek biçimde iletişim kurmasının sağlanması”

88. Polis, belirli bir suçun faili olduğu ileri sürülen kişinin ırk, renk, dil, din, yurttaşlık veya ulusal veya etnik kökeniyle ilgili olarak medyaya ve kamuoyuna açıklamada bulunmamalıdır. Polis bu tür bilgileri yalnızca çok gerekli olduğunda ve örneğin “aranıyor” ilanları gibi meşru bir amaca hizmet etmesi durumunda açıklamalıdır.
89. Kamuoyuna istatistik bilgiler verilirken, polis suçu etnik kökenle ilişkilendiren mitlerin yaygınlaşmasına katkıda bulunmamak için özen göstermeli; örneğin göçteki artış ile suçlardaki artış arasında ilişki kurma gibi yönelimlere girmemelidir. Polis, yayınlanan bilgilerin nesnellik taşımasını, toplumdaki çeşitliliğe saygılı ve eşitliği gözetici yönde olmasını sağlamalıdır.

SÖZLÜK

Polis:

Normal olarak suçun önlenmesi ve ortaya çıkarılması dâhil olmak üzere, toplumda yasa ve düzeni korumak amacıyla üç kullanma yetkisine sahip (yasalarla bu yetki kendisine verilmiş olan) kişiler.

Irksal profilleme:

Denetim ve araştırma çalışmalarında polis tarafından ırk, renk, dil, din, yurttaşlık, ulusal veya etnik köken gibi faktörlerin herhangi bir nesnel temel veya gerekçe olmaksızın kullanılması.

Makul şüphe:

Polisin araştırma başlatmadan veya kontrol ve denetim gibi işlemlere başlamadan önce var olan ve belirli nesnel ölçütlerle gerekçelendirilebilen bir suç şüphesi.

İrkçi olay:

Mağdur veya başka herhangi bir kişi tarafından ırkçı olarak algılanan herhangi bir olay.

İrkçi suç:

İrkçi güdüyle gerçekleştirilen (ırksal güdülü suç) adı bir suç (örneğin cinayet, saldırı, kaba kuvvet kullanma, kundakçılık veya hakaret gibi) veya ırkçı ögenin suça içkin olduğu diğer suçlar (örneğin ırkçı nefreti körüklemek veya ırkçı bir örgüte katılmak gibi)

Doğrudan ırk ayrımcılığı:

Nesnel ve makul hiçbir gerekçe olmaksızın, ırk, renk, dil, din, yurttaşlık veya ulusal veya etnik köken gibi zeminlerde uygulanan herhangi bir farklı muamele. Meşru ve makul bir amaç gütmeye veya kullanılan araçlarla elde edilmek istenilen amaç arasında makul bir orantısallığın bulunmadığı durumlarda farklı muamelenin nesnel ve makul bir gerekçesi de yoktur.

Dolaylı ırk ayrımcılığı:

Bu yönde nesnel ve makul bir gerekçe olmadıkça, kâğıt üzerinde alındığında yansız olan yasal hükümlere, ölçütlere veya uygulamalara ırk, renk, dil, din, yurttaşlık veya ulusal veya etnik köken itibarıyla tanımlanan gruplara mensup kişiler tarafından uyulmasının kolay olmadığı veya bunların söz konusu kişiler için dezavantajlar yarattığı durumlar. “Nesnel ve makul gerekçe” koşulu, amaç meşru olduğunda ve kullanılan araçlarla elde edilmek istenilen amaç arasında oransallık bulunduğu yerine gelmiş sayılır.

AVRUPA KONSEYİ

Avrupa Konseyi, 5 Mart 1949 tarihinde üyeler arasında daha fazla birlik sağlama amacına yönelik olarak on Avrupa ülkesi tarafından oluşturulan siyasal bir kuruluştur. Konseyin Avrupa'da halen 47 üyesi bulunmaktadır.¹

Kuruluşun başlıca amaçları arasında demokrasinin, insan haklarının ve hukukun üstünlüğünün korunup yerleştirilmesi ve üye devletlerdeki siyasal, toplumsal, kültürel ve hukuksal sorunlar karşısında ortak yanıtlar geliştirilmesi yer almaktadır.

Avrupa Konseyi'nin daimi merkezi Fransa'nın Strasbourg kentindedir. Konseyin tüzüğü gereği iki kurucu organı bulunmaktadır: Bakanlar Komitesi ve Parlamenter Asamble. Avrupa Yerel ve Bölgesel Yetkililer Kongresi, üye devletler içinde yerel ve bölgesel özyönetim birimlerini temsil etmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, kişilerin, derneklerin veya diğer üye devletlerin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine yönelik ihlal iddialarıyla herhangi bir devlete karşı açtıkları davalara bakma yetkisine sahiptir.

IRKÇILIK VE HOŞGÖRÜSÜZLÜĞE KARŞI AVRUPA KOMİSYONU

Irkçılık ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu (ECRI), Avrupa Konseyi üyesi Devletlerin devlet ve hükümet başkanlarının ilk Zirve Toplantısı sonucunda kurulan bir izleme organıdır. ECRI'nin kurulması kararı 9 Ekim 1993 tarihinde gerçekleştirilen ilk zirvede benimsenen Viyana Bildirgesinde yer almaktadır. 2000 yılında Avrupa'da yapılan Irkçılığa Karşı Avrupa Konferansı ECRI faaliyetlerinin güçlendirilmesi çağrısında bulunmuştur. 13 Haziran 2002'de ise Bakanlar Komitesi ECRI'nin yeni tüzüğünü benimsemiş, böylece ECRI'nin ırkçılık ve ırk ayrımcılığı ile ilgili konularda bağımsız bir insan hakları izleme organı olarak rolü pekiştirilmiştir.

ECRI üyeleri görevlerini kişi olarak yerine getirmektedirler ve bağımsızdırlar. ECRI'nin görevi ırkçılık, yabancı düşmanlığı, anti-semitizm ve hoşgörüsüzlüğe karşı geniş Avrupa ölçeğinde ve insan haklarının korunması perspektifinden mücadele etmektir. ECRI girişimleri, başta ırk, renk, dil, din, yurttaşlık, ulusal veya etnik köken temelindekiler olmak üzere kişilerin veya grupların maruz kalabilecekleri şiddet, ayrımcılık ve önyargılara karşı mücadelede gerekli bütün önlemleri kapsamaktadır.

ECRI'nin resmi görevleri: Ülke ülke izleme; Genel Politika Tavsiyeleri; Sivil Toplumla İlişkiler.

ECRI ve faaliyetleri hakkında daha fazla bilgi için:

Irkçılık ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu Sekreterliği

Avrupa Konseyi

—67075 Strasbourg cedex

¹ Arnavutluk Andora, Ermenistan, Avusturya, Azerbaycan, Belçika, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Gürcistan, Yunanistan, Macaristan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Letonya, Liechtenstein, Lituanya, Lüksemburg, Malta, Moldova, Monako, Karadağ, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Rusya Federasyonu, San Marino, Sırbistan, Slovak Cumhuriyeti, Slovenya, İspanya, İsveç, İsviçre, "Eski Yugoslav Cumhuriyeti Makedonya", Türkiye, Ukrayna, Birleşik Krallık.

Tel: +33 (0)3 88 41 29 64 - Faks: +33 (0)3 88 41 39 87

E-mail: combat.irkçılık@coe.int

Web sayfası: www.coe.int/ecri

